

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam, za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljane brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajce, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dajake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljane za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vradajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledišča v „zvezdi“. Opravnitvovo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne redi, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Rusija, vstanek in zveza treh cesarjev.

Iz Petrograda 15. okt. [Izv. dop.]

Hercegovinska vstaja je porodila celo vrsto časnikarskih člankov. Nejavažnejši mejnjimi je gotovo polemika mej našim francoskim „Journal de St. Petersbourg“ in angleškimi „Times“, h kateremu listu se je pridružil „Ruski Mir“. Ona razliva nekateri svet na diplomatsko akcijo. — „J. de St. P.“ namreč razлага misel, da je upokojenje Hercegovine in Bosne pri denašnjem stanju Evrope le mogoč pri pomoci razumnih vnotrjnih reform in da Rusija za zdaj drugače ne more delati, ne glede na goreče simpatije svoje k slavjanskim sobratom v Turčiji. — Na take vzglede odgovarja „Times“, da je vse čista iluzija, kar se tiče upanja, da se bodo Turčija kedaj v stanu preroditi različne reforme zato, ker so nemogoče. „Ruski Mir“ pa vpraša „J. de St. P.“ ali je njegovo mnenje tudi mnenje Ruske vlade, na kar „J. de St. P.“ odgovarja ponavlja svoje prejšnje trditve, da je ono gotovo bliže mnenju vlade, kot želja „Ruskega Mira“, da bi Rusija z oboroženo roko naredila konec vsem homatijam na Balkanu.

„Golos“ pa, stoe v strani, dokazuje, da misli in želje „J. de St. P.“ že niso želje Ruskega naroda, da se globoka simpatija ruskih k enokrvnim narodom Balkana niso in ne bodo izmenile, da se pa zavoljo uzrokov, katerih nij krivo rusko občestvo, ne morejo premeniti, kakor na pr. v Angliji v vse narodno dviženje, katero bi imelo vpliv na vnanjo politiko. Dalje dokazuje „Golos“, da se je položaj Evrope v

zadnjih letih tako premenil, da je Rusija, kakor prej Anglija odgovorna za hod vseh del v Turčiji, sedaj sicer še v zvezi z Avstrijo in Nemčijo, pa da more vsa ta odgovornost s časom pasti edino na Rusijo. Iz tega se vidi, da je Anglija izgubila prvo mesto v Carigradu in na njeno mesto stopila Rusija. Dalje „Golos“ kakor tudi večina naših listov silno dvomi, da bi reforme v Turčiji imele kak vspeh, konstatirajo pa tudi, da nobena iz zainteresovanih vlad nema želje, dovesti delo do krvave razveze.

„Golos“ dalje pravi: „Lehko se pa zgodi, če se miroljubivo in soglasno delovanje diplomatov v Carigradu ne posreči, da bodo za svoje in tuge postopke delali odgovorno Rusijo in ne zvezo treh cesarjev. Takrat bomo pa mi okusili še bolj nesrečne iluzije kakor so „panslavistične“. Nas je historija evropske diplomacije tako naučila, da ne moremo verovati v tvrdost najbolj krepkih zvez in najbolj srčnega soglasja. Kadar se premene politični interesi, ki so bili osnova zveze in mi moremo videti najprej premeno v sedanjem soglašenju Evrope. Trojna cesarska zveza nikakor nij tako potrebna Evropi, da bi nje raztrganje ne bilo naravnost interes Evrope, še celo bolj, kakor vsako blago početje Rusije in njenih zaveznišev v Carigradu na korist turških Slavjanov. Da bo Anglija vselej, kakor zdaj za blagor Slavjanov, je tako dvomljivo. Francija ima doma dosti dela in gotovo ne bode šla z Nemško na brambo političnega početja, katero je začela v soglasji z njo.“

In ali so res vsi politični interesi za vse v trojni zvezi tako ravni in eni, da bi bilo nemogoče misliti na raztrganje zveze.

Prusija je razglasila odkrito, da nema na Balkanu nobenih interesov, teda ostaja še Avstrija. Francoski listi pravično trdijo, da naš „J. de St. P.“ veliko bolj optimistično sodi kot glava Avstrijske vlade. Grof Andrássy nij mogel zagotoviti vspeh početij v Carigradu. Še slabši zrak, ki ne dovoli nadejati se na tvrdost ljubezni Avstrije do mirne zaveze na Balkanu in na polno jedino duše vse Evrope, mi vidimo v večnih sovražnih napadih največega kriča među dunajskimi listi (Neue Freie Presse), kateri se je pokazal za samega jarege privrženca visoke porte in ki poddržuje po svoje politiko sedanje avstrijske vlade. Mi se ve da ne mislimo, da bi se politični položaj na ustočke mogel nerediti nevarnim po volji „Neue Freie Presse“, ali on se lehko nadeli nevarnim neodvisno do želj tega organa vseh nesrečnih iluzij“ ne le visoke porte, ampak tudi dunajske borzne špekulacije.“

Kje so cerkveni vitežki redi?

Prihodnja „Zgodnja Danica“ prinese baje sledeči članek:

V Bosni divja zdaj vojna među kršćanstvom in muslimanstvom, ne pa samo vojna među vladu in vlasti, torej verska vojna. Turki, to je izpovedniki muslimanske vere, če so prav Slovani, so divji in strašno fanatizirani na nekristijane. Turške oblasti, kakor se „Obzoru“ iz Bosne piše, pripovedujejo svojim muhamedanskim podložnim, da je svobodno vsacemu Muslimanu kristijane posekat!

Tako je govoril na primer spahijski Atif Šardanagić v Brodu, tako Alajbegović iz Kobaša in drugi.

Listek.

Margareta.

(Obraz, spisal Iv. T.)

Na našem vrtu je cvetela uže vrtnica in ščinkovec je imel, kot vsako leto, gnezdo na veji pred vežo.

Ali njen duh me nij radostil še nikendar takó, in petje njegovo me je kratkočasilo malokedaj bolj, kot letos.

Kaj mi je bila mar vrtnica na vrtu, ko sem letal še okrog domačih oglov otrok, in ščinkovec na veji — kdo se je menil njegevega žvgolenja? A sedaj, ko je preteklo nekaj let, odkar sem bival v širokem stolnem mestu, odkar sem videl samo zidine in zidine, tlake, in samo tu pa tam zeleno cvetko na oknu, zavelo, kakor, da bi tudi nji škodovale mestne soparice, sedaj se mi zdi to vse drugače.

Ako je zavenela poprej naša vrtnica,

ter si osula s svojim perjem smrtno gomilo, čakam sedaj — dan za dnevom, da zapamim na njej slabotenje, ko pričnejo jej giniti moći, in tedaj jo vzamem naravi in na mojem oknu naj se napije novih močij, da ostane še dalje v cvetnem krasu.

In zdi se mi, da pride kmalu trenotek, ko steblo ne da več moči lepi cvetki, in se milovaje nagne suha glavica. Vsaj če tako peče solnce, kakor danes, da diha se komaj v senci. Še ščinkovec je utihnil na veji pri svojem polnem gnezdu, in kamor mi nese oko, nij videti človeka, dasiravno je nedelja po pôlu dne.

Pod mano v vasi je tihov vse, in tudi otroci so zapustili svoje glasne igre.

Tako je ostalo do mraka.

Tudi jaz sem ostal v senci hruškovega drevesa, ter se spominjal na marsikaj iz prejšnjih let, in hvala osodi, da so bili ti spomini sladki in da niso ranili duše.

Prišel je mrak in zvon iz stolpa se je

oglasil, da se je razlegalo po dolini. In bladna sapica je zapibala, ter zamajala vrtinico na mojej strani in nesla njen duh v daljo.

Ali tudi ščinkovec je zapel na veji, vesel večerne rose, katera mu je ohladila pekoči kljun.

Na nebuh pa so se pričele zvezde blisjeti in luna je prikazala prijazen obraz između drobnih oblačkov. Bil je večer, v katerih je človek vesel svojega življenja in s katerih ga najprej zapusti spomin, da dviga koščena smrt vsak trenotek nad nami svojo koso.

In padala je rosa in vstal sem, ter hotel stopiti v hišo.

Ali pri deblu pred mano se je skrivala tenka deklica, ter skrivala obrazek na poln sramežljivo s svojo dlano.

„Oj ti si, Marjetica!“

Skoraj mi je obšlo kesanje dušo, da sem pozabil tako čisto na spremjevalko v

Ali ne le hrvatski in srbski glasovi poročajo, da Turki vodijo verski boj, tudi poročevalci angleških časnikov poročajo, da so od samih turških paš in vojevodov slišali, da je verski fanatizem mej Turki tak, da poveljniki ne morejo ali nečejo za vse odgovornosti nositi, kar se kolje kristjanov.

Torej religiozni boj z mečem zoper nevernike!

Vprašamo pak: Kje so torej vitezi Johanitovskega in Nemškega reda, kateri imajo od sv. cerkve nalog in dolžnost, ki so obljubo storili, vojevati proti nevernikom. Posebno Johaniteri, od papeža Pascala II. posebno potrjeni, ki so uže v 12. stoletji dolžnost sprejeli, vojevati se z orožjem proti nekrstu, ki so kasneje na otočih Rhodus in Malta tako navdušeno kri prelivali proti Turkom za križ častni, — kje so zdaj, ko se zopet bije boj za križ proti istemu Turku. Zakaj ne vrše svoje dolžnosti, svoje svete obljube? Oni imajo še danes v Rimu, Benetkah, Neapolji, v Pragi in drugod palače in drugo ogromno premoženje. Zakaj ne podpirajo vsaj kristjanov proti nekrščenim muslimanom?

Isto tako nemški viteški red, ki je nekdaj tako ljuto trebil poruske in oblitovske Slovane, ker niso bili kristijanje, še obstaja in ima premoženja ogromno. I on ima dolžnost boriti se z Muselmanom.

Torej kje sta? Uže, da ne bode kak liberaluh ali novo-érec, kak svoboduh, olíkuh, farmason, omikavt, konkordatobombež, rekel, da so se ti redi preživel, morajo vsi cerkveni listi opomniti rede Johanitovev in nemške viteze na: hic Rhodus, tam je nekrst, tam nalog vaš in čas pravi. Na delo, ali pa za vselej spat.

Umori avstrijskih državljanov.

Rimljani je ponosen šel po vsem svetu in kadar je rekел: „civis romanus sum“ (jaz sem rimski državljan), imel je ves tedanji svet respekt pred njim, ker rimska država je svoje državljanje varovala. In današnji Anglež? Tam v Afriki jednega angleškega popotnika ubijejo, a Anglia bo začne, če ne dobi vsega zadostenja, in baš zdaj je zarad jednacega blizu boja s Kitajem. Rusi so neizmerne azijske planjave z mečem ukrotili, ker je bil kak ruski trgo-

vec tam umorjen, ter tako krvavo maščevali življenje svojega rojaka in sodržavljana. A v Avstriji pri nas? — Še pred nedavnim baš časom je pel nemški pesnik: „Avstrijec ima domovino, in jo ljubi, in vše, zakaj jo ljubi.“ Ali, — če pojde tako naprej, ne vemo, kako bode s tem petjem.

Iz Dubrovnika se 14. t. m. poroča, da so turški vojaki ubili 60letnega neoboroženega starca Račiča iz Župe, ko je nekaj slame na turško mejo nesel. — Pri Imosku pak so turške čete kar napale avstrijsko vas Aržano in prebivalci so morali sami puške v roke vzeti, da so se ubranili.

Vprašamo, ali bi katera država kaj tačno na svojej meji nekaznjeno pustila? Ali more Avstrija take insulte od na pol mrtve Turčije trpeti?

Jugoslovansko bojišče.

„Obzor“ piše: „Načelo narodnosti je oslobodilo in zjedinilo Italijo in Nemško. Historija z velicim svojim korakom in z veliko svojo logiko okolo hodi in obiskuje vse evropske narode. Pa da bi ono načelo ugasnilo, pa da bi ona logika nehala samo ondi, kjer so slovanski narodi? Nekaj časa smo se mogli tega batiti. Sedaj nij nobenega razloga več temu strahu. Solnce veličih dogodkov začelo je metati svoje svetilo na neizmerne prostore slovanske. Ne reče se s tem, da se bodo osode vršile gladko in brez zaprek in muke. Treballo bodo še mnogo napora, borbe, modrosti, a zmirom vrlega značaja in rodomljubja. Samopridnost in nepravičnost narodov sta tako velika, kakor narodi sami. Ali o končnej zmagi nij več sumnje.“

Iz Belgrada se 16. t. m. brzojavlja češkim „Narodnim Listom“: Srbska vojska, ki turško armado na meji pri Aleksincu opazuje, ostane tam. — Kapetan Alimpic se je vrnil od Drine in pripoveduje, da ima vstaški vodja v južnej Bosni 5000 mož in dosta penezov, da more prezimovati.

Konzuli velevlastij so ostali v Mostaru in izvedavajo najtajnije stvari, da jih svojim vladam poročajo potem ko se jim nij posrečilo vstašev pomiriti. Okolo Mostara se je v turških hlevih pokazala živinska kuga!

Iz Imoska na dalmatinskej meji nam piše ljubljanski Slovenec Dragotin Simončič, ki je mej zadnjimi tudi šel mej vstaše, ne strašč se nastopajoče ljute zime, pred katero so ga odhajajočega prijatelji svarili, — da je šel 9. okt. ob polnoci z mnogimi družimi prostovoljci črez mejo na Turško. Bilo nas je v Imosku skritih kakor mravelj. Vsak dan so prišli novi „bratje“. Naš vodja je Gjoko Filipović, rojen Hercegovac, poprej učitelj v Mostaru. Tudi dva popa sta v našem krdelu. Mislim, da prej, ko boste to pismo v roke dobili, boste slišali o boji blizu Imoska, katerega se bom tudi jaz udeležil. Ako bog da, bom še poročal o propadu Turkov. Če pa ne slišite več o meni, pa mislite, da sem zadnji račun spisal. Navdušenje veliko, oboroženi smo dobro.“ (Res se glasi naš sobotni telegram iz Spljeta in „Obzorov“ iz Imoska, od 15. okt. da so vstaši pod Gjokom Filipovičem premagali Turke. Torej je tudi tu Slovenec Simončič soboril se, dva dnia potem ko je svoje pismo na nas oddal na meji. Ur.)

Glasilo magjarske vlade, „Pester Lloyd“, je žalosten, da vstanek nij zadušen. In poleg tega, pravi, bodo dobil sedaj še najboljšega zaveznika, hudo zimo in mraz, ki bosta rodila bolezni v turški vojski. Hercegovina in Bosna je opustošena, od daleč mora Turčija živež za vojsko dovažati, in še to je težavno, ter so vstaši taki, da preživijo na provijantne kolone, ter jemljó turške vojski pred usti živež proč! — Taka tožba magjarskega ciganina v skribi za svojega azijatskega brata.

Iz Livna v Bosni se piše „Nar. Listu“: Turci proganjajo na nepopisni način krščane tam, kjer še niso orožja vzdignili. Krivi in nedolžni končujejo življenje. Turški vojaki jemljo tužnemu kmetu poslednji založaj kruha. Po Travanskem, Jaječkom, Livenškem in Duvanjskem okraju so cele vasi opustošene in zapuščene, ker so prebivalci v gozde pogebnili.

Nad Beranom pri Buču v Hercegovini je bil 14. t. m. hud boj. Preko 2000 Turkov udari o polu due na vstaše. Boj je trajal do večera Turkov je pognilo 86 vstaši imajo 4 mrtve in 12 ranjenih.

svojih otročjih letih, s katero sem skoraj vedno užival sladkosti in britkosti prve dobe življenja. Dasiravno je bilo dobre četrt ure do hiše našega soseda in Marjetičnega doma, bil sem vendar vsak dan uže za rano tam. Potem pa sva pričela z Margareto svoje igre, letala, ter delala nemir krog hiše. Ali sedaj sem bil pozabil uže na-njo.

„Zakaj te toliko časa nij bilo?“

Povzdignila je obličeje in zapazil sem, kako da se je razvezetela lepota na njem od časa ko sem jo videl v zadnjič.

Nekako boječe je obrnila k meni veliko oko in dejala tiho:

„Jaz sem se bala!“

„Bala, pa vsaj ne mene, Marjetica?“

„I tudi,“ rekla je odkritosrčno, „vsaj si postal tako velik, i kakor pravijo, tudi prav zelo — nejeveren.“

Strmeč sem se zagovarjal.

„To nij resnično!“

„Res pa je uže, vsaj sem sama videla,

da nijsi pokleknil v cerkvi in da nijsi molil.“

Prijel sem deklico za roko in ji položil svojo na črne lase, ter ji dejal:

„Margareta! ne misli, da pridejo v nebesa vsi, ki poklekujejo krog oltarjev, si trkajo na prsi, brijejo obrazy, ter zlivajo blagoslovljeno vodo po tlaku — ali v srci so hudobni, hujši, kot najzlobnejši nejeverci!“

Margareta mi je zrla v oko, ali mojih besed nij umela.

„Ti ne veš, rekel sem zamolklo, — ali pustiva le to! Ali si se spomnila kedaj v teh letih na me, ko me tu nij bilo?“

„Gotovo! Vsak večer ménili smo se pri vas, kedaj da prideš i tudi sama sem želela, da pride kmalu tisti čas.“

„I kako ste živel?“

Sedaj prične pripovedovati, kako da je pri njih doma še vse pri starem, kako za hišo še zmirom teče studenec, kako, da še

vedno cvete vrtnice pred njo in kako, da je v nji vse veselo in zdravo, kakor nekdanj.

Mej tem pa je nastala noč in temno razgrinjala je svoje krilo črez okolico.

„Kako je uže temno!“

In za roko sem jo peljal v hišo. V večji se je kurilo na ogušči in večerja vrela je pri njem.

„Lej te, ti Marjetica?“ rekla je mati, ter si dala opraviti krog ognja.

„Vidite ju le!“ jezičila se je dekla, ter majala glavo, zato povpraševala me je vedno, ko sve še denes zjutraj od maše, kaj da dela, kakošen da je, ali mečansk, ali prav zelo gospok?

Margareta se mi je iztrgal, ter urno skočila črez bližnja vrata v hišo.

A tu je bilo praznično vse. V kotu je gorela lučica pred veliko podobo matere božje in mali brat sukal se je krog nje in pel mašo, in prav mala sestrica mu je stregla pri tem, ter pobožno sklepala roke. Oče pa

Tudi v dalnej Kaliforniji v St. Francisco naseljeni Slovani so sestavili odbor in pobirajo podpore za Hercegovince. Poslali so 1628 škud in zavezali se nekateri, dati 207 škud vsak mesec, dokler vstanek traje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. oktobra.

Državni zbor se je danes odprl. Finančni minister de Pretis je predložil proračun za 1876. leto in ga bode še ustno obrazložil.

Hrvatski sabor se je v nedeljo 17. okt. odprl. Najprej ima na vrsti posvetovanj proračun za prihodnje loto. Jako ugoden je, kajti ostaje 12.000 gl. kljubu temu, da se za notranje potrebuje celih 140.000 gld. več nego navadno. — Narodna opozicija bode, upamo, tudi skrbela, da Hrvatje ne pozabijo v svojem strahu pred Magjari, da so Jugoslovani.

Vnauje države.

Iz **Bukarešta** javlja oficialni telegram, da je pogodba sklenena, po katerej je mogoče od 1. novembra naprej osobam voziti se od Dunaja do Carigrada po železnici Lvov-Bukarešt-Ruščuk.

Ruski znanostni časniki sedaj mnogo pišejo o Nemcih, ali — proti Nemcem. „**Ruski Vestnik**“ dokazuje, da kar se omike tiče je Prusija globoko pod drugo Nemčijo, posebno pa pod Danskem, kjer zna vsakdo čitati. V Berolini raste korupcija in z ljudmi se kar trži. — Nemškej oholosti te popisave ne bodo povsečne.

Iz **Španije** se poroča, da vsled nevsehov Alfonzove monarhične vlade zopet raste republikansko gibanje. Iz otoka Kuba dohajajo tudi neugodne vesti. Republikanci domači uporniki zmagujojo španjsko vojsko in kubanski guverner zahteva 18.000 mož pomoči. Kje vzeti jih?

Nemški cesar Vilhelm je v Milano prišel 18. okt., bil od italijanskega kralja Viktor Emanuela in od kraljevičev slovesno sprejet in od množice navdušeno pozdravljen. Peljal se je v pripravljeno kraljevo palačo. Kralj Alfonz je obolen na „bronchitis“, vendar ne nevarno.

Domače stvari.

— (Hitrost ljubljanske sodnije.) Uže več tednov je, kar je bil „Slovenski Narod“ trikrat za poredom konfisciran zarad člankov o jugoslovanskem vstanku. Mi smo vložili ugovor. A nij ni duha ni sluha

je popustil knjigo, iz katere je bral, ter si zadovoljno gladil skoraj osivele lase.

„Ta mora v šolo!“ dejal je, ko sem vstopil.

Ali otroka sta ugledala Margareto, popustila svojo igro, ter ji hitela nasproti.

„Marjeta, rekel je bratec sramožljivo, ali imate pri vas še kaj tistih pozimskih jabolk, ki ostanejo do binkoštih?“

Dobra deklica obdarovala je prosečega, da se je skril zadovoljno za peč in si nassisnil svojo slast in potem kmalu zadremal.

Margareta pa je ostala, pri nas večerjala in potem se odpravila.

„Ali ne greš z mano nekaj časa, rekla je priprosto, tema je in tudi luna se je skrila!“

Rad sem ji spolnil željo, katera je pričevala, kako da je še nedolžna sosedova Marjetica.

Dekla pa je kremžila zasmeha ustnice. „Kaj mi pač hoče, dejala je, ko sva

o razpisu javne razprave in razsodbe! — Vzemimo slučaj, da bi drugo sodišče konfiskacije ne potrdilo, kaj je pomagano nam in našim naročnikom, ki c. kr. štempeljski davek v naročnini plačujejo, ako bi mi dva meseca kasno, torej zastarelo konfisciran list nazaj dobili. Svojo počasnost tirajte tam kjer stranka škode nema a ne tu. Mi nismo krivi, če g. Mübleisen in Ščetina našega deželnega jezika ne znata in potrebujeta morda mnogo dñij, predno iz besednjaka vesta, kaj sta prav za prav konfiscirala.

— (Koncert Krežma.) Gotovo nismo v svojem nedeljkem listu zastonj opozorovali občinstvo na mladega hrvatskega umetnika, ki je v ponedeljek zvečer koncertiral v redutnej dvorani; kajti vsak, kdor ga je čutil in videl, se bode z veseljem spominjal dveh kratkih uric, ki so tako hitro pretekle med čarobnimi glasovi, kateri je svirala umetniška roka trinajstletnega Franja Krežma. Velikanska tehnika in nepričakovana čistost, katera karakterizira njegovo igro, je iznenadila celo občinstvo, in burno priznanje mu je donelo od vseh strani. Izmej posameznih točk nam je dopalo posebno „E dur-Concert“ *Vieuxtemps-a*, katerega najtežje točke mlademu virtuozu niso prizadejali kakor težave. Sem ter tja se vè, da je čutiti, da je koncertant še premlad, da bi mogel umeti popolnem velikanske umotvore, koje je predaval. Z leti pa, s katerimi mora priti do pravega čutja in svojega umenja, gotovo mu je tudi ime prvaka mej glasbenimi virtuozi. Kar pa mladega umetnika še bolj intresantnega stori, to je njegova idealna osoba, in marsikatero lepo oko je bilo z žarečim pogledom vanj uprto. „Škoda, da je še tako mlad!“ Hvale vredna je bila tudi igra gospodičine Ane Krežma. Prav žalilo nas je, da nismo videli koncertnih prostrov tako polnih, kakor smo bili pričakovali pa upamo, da občinstvo popravi to pri dejanjem večernem drugem koncertu, kateri prinaša mnogo lepega mej drugimi tudi redkokrat čuti Spohr-ov Concert Amoll in *Vieuxtemps-ovo Fantaisie Slave*.

— (Škof gosp. Jurij Dobrila), je je utemeljil 9. t. m. osem štipendij, pet po 100 gld. 80 kr. in tri po 112 gld. av. velj. na leto za učenca se mladež iz porečke in puljske škofije. Te štipendije se bodo delile po njegovej smrti. Slava možu!

šla po temni in skalnatih poti, je-li, da to nič tacega, ako greš z mano, vsaj še nijsi tak gospod, da bi te ne smela prositi, jeli ti?“ —

„Gotovo ne!“ Uboga Margareta! življenja pač še nij poznala in ne okusila njegovega grenkega jedra.

„Margareta, rekel sem tiho, ali v vašem vrtu uže cvete vrtnica, na našem je uže v cvetji!“

„Oj pač in tudi rožmarin na mojem oknu uže!“

„Rožmarin, Marjetica, tega mi pač daš — — —!“

„Rožmarina — ali povedati ne smeš nikomu!“

„Zakaj li ne?“

„Kaj bi pač dejali ljudje!“

„Kaj neki, Marjeta?“

(Konec prih.)

— (Vabilo) k 5. osnovnej svečanosti delavskega izobraževalnega društva, katera bode v nedeljo 24. oktobra v prostorih čitalnične restavracije, sè sodelovanjem čitalničnih pevcev in slav. godbe 46. pešpolka Herzog Sachsen-Meiningen. Program: 1. Vereinigungsmarsch, od Parlova. 2. Slovenski pozdravni govor. 3. Pobratinja. Zbor. 4. Ouverture iz opere „Girofle Girofla“. 5. Ilijira oživljena. Zbor. 6. Divertissemento iz opere „Cigeunerin“, od Balfea. 7. Zapuščena. Kvartet. 8. Nemški slavnostni govor. 9. Humoristična fantazija pesni „Fischerlied“, od Anrade. 10. U uboj. Zbor. Končno ples. Kasa se odpre ob 6. uri. — Zečetek ob 7. uri. Vstopnina: Prej kupljene vstopnice 40 kr., pri kasi 50 kr., dame so vstopnine proste.

Slavnostni odbor.

— (Višje sodnije predsednik) znani g. Waser je včeraj in predvčerajšnjem tu v Ljubljani bil inspicirati tukajšnjo sodnijo. Včeraj se mu je sodsko osojje predstavilo.

— (Iz Rake) se nam piše: Učitelji Krškega okraja imajo na Raki 21. vinoteka t. 1. shod, pri katerem se bode mej drugim posvetovalo, kako bi se šolske hranilnice ustanovile.

— (Preskušnje na kmetijski šoli.) „Dne 27. t. m. zjutraj, od osme ure napred, vršila se bode preskušnja na deželnej vinogradnej in sadjerejskej šoli na Slapu. Vodstvo šole vabi vse za kmetijski napredki vnete kmetovalce k obilnemu udeležtvu.“

— (Letošnja primorska trgatev) ponesla se je dosta dobro v Istri in tržaški okolici. Računi se, da je tržaška okolica pridelala letos 100.000 veder vina. Koper 50.000, Izola 20.000, Piran 90.000, ostalo istrsko žalo 80.000, Buje in Pisan 100.000; dalje brez kvarnerskih otokov in tako zvane Liburnije onkraj Učke, vsega skupaj pol milijona veder, in ta vina, katera se ne pijejo v Istriji, katera so od starine na glasu vinaricev.

— (Leseni podplati.) Iz Jurjev-klostra na slovenskem Štajerji se nam piše, da je tam fabrika, v katerej se melje les in iz njega trdi papir vsakovrstne barve izdeluje. Iz takšnega papendekelja izdelovali bodo ondi, kakor mi je pravil ondošnji stavbeni mojster g. Oiks, podplate, torej lesene podplate. Po njegovem izreku še dosedaj nij nobene fabrike v Evropi, ki bi izdelovala lesene podplate. Ti podplati ne bodo od sedanjih usnjatih nič slabši. Celjskim usnjarem nek ta iznajdba nij kaj povolji. — Omenjena fabrika izrejuje tudi šibice za nžigalne klinčke.

— (V Doljem) sicer nij veliko vinogradow, a ti kolikor jih je, obrodili so prav dobro. Bil sem navzoč, ko se je mošt od prese ponujal po 3 gl. vedro.

— (Iz Št. Jurja) na juž. železnici se nam piše: Pri nas se prijatelji lova prav dobro zabavajo. Mrzlo i deževno vreme privabilo je v tukajšnje kraje mnogo jerebic, ki kar v celih tropah posedajo vinograde in ajdša. Posebno lovce zanima lov na tako zvane mahove „šnefe“, ki so nekoliko manjši od navadnih hostnih kljunačev. Najraj sedem v močvirju, ter nezlete prej, dokler pes ali lovec sam do njega ne pride.

